

Samenvatting

Het Rijk stelt sinds enkele jaren extra middelen ter beschikking als impuls voor de onafhankelijke cliëntondersteuning. Sinds de eerste tranche behoort de gemeente Maastricht tot een van de koplopergemeenten. In eerste instantie vanwege de wijze waarop de gemeente samen met een gemêleerd samengestelde focusgroep de contouren voor de onafhankelijke cliëntondersteuning heeft uitgewerkt in een contourennota, door het College vastgesteld op 13 november 2018. Ook is de gemeente Maastricht koploper vanwege:

- de uitgewerkte communicatiestrategie gericht op het vergroten van de bekendheid van onafhankelijke cliëntondersteuning.
- en de wijze wordt gewerkt aan het versterken van cliëntondersteuning rondom de toegang.

Voor de voortzetting van deze trajecten heeft het Rijk extra middelen (€ 59.310,- gemeente Maastricht) via de decentralisatie-uitkering (meicirculaire 2019) ter beschikking gesteld voor de gemeente Maastricht.

Het College gaat akkoord met het bestemmen van de extra middelen (€ 59.310,-) uit de decentralisatie-uitkering meicirculaire 2019 voor de voortzetting van de bovengenoemde trajecten in 2020.

Beslispunten

Het College stemt in met het bestemmen van de extra middelen voor cliëntondersteuning (€ 59.310,- gemeente Maastricht) uit de decentralisatie-uitkering meicirculaire 2019 voor de uitvoering van de in gang gezette trajecten voor onafhankelijke cliëntondersteuning in 2020.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 17 december 2019:

Conform.

1. Aanleiding

Door het Ministerie van VWS is een meerjarig Koplopertraject gestart met het doel dat een grote groep gemeenten intensief aan de slag gaat om goed lokaal beleid te maken met betrekking tot de functie cliëntondersteuning en daarmee andere gemeenten te inspireren. Vanaf de eerste tranche heeft de gemeente Maastricht als koploper meegedaan. Voor de voortzetting van de in gang gezette trajecten heeft het Rijk extra middelen (€ 59.310,- gemeente Maastricht) via de decentralisatie-uitkering (meicirculaire 2019) ter beschikking gesteld voor de gemeente Maastricht. Gevraagd wordt de middelen te bestemmen voor de voortzetting van deze trajecten in 2020.

2. Context

De uitwerking van onafhankelijke cliëntondersteuning maakt onderdeel uit van het transformatieproces Sociaal Domein waarbij we onze inwoners vooral zelf de regie willen laten voeren over hun leven. Onafhankelijke cliëntondersteuning is gericht op het versterken van de zelfregie van onze inwoners onder andere door de weg te wijzen en/of ondersteuning te bieden bij het maken van keuzes en het oplossen van problemen in het dagelijkse leven.

Volgens de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 moet een gemeente onafhankelijke cliëntondersteuning bieden. Door het Rijk is een aantal randvoorwaarden meegegeven: gratis voor alle inwoners, levensbreed, onafhankelijk en in het belang van de cliënt. De precieze invulling van wat onafhankelijke cliëntondersteuning is kan lokaal verschillen. In de contourennota: onafhankelijke cliëntondersteuning Maastricht-Heuvelland is meer richting gegeven aan de invulling hiervan voor onze regio. Zoals het feit dat onafhankelijke cliëntondersteuning breder is dan alleen de ondersteuning bij het gemeentelijke proces (de interactie met de gemeente) en dat het zowel beroepsmatig als niet beroepsmatig kan worden uitgevoerd. Omdat de wettelijke taak voor gemeenten op het gebied van cliëntondersteuning zich vooral richt op de ondersteuning bij het gemeentelijk proces (de interactie met de gemeente) heeft daar de afgelopen periode vooral een verdieping plaatsgevonden voor wat betreft de kwaliteit, inrichting en communicatie.

3. Gewenste situatie

Ten aanzien van cliëntondersteuning binnen het gemeentelijke proces is het belangrijk dat inwoners:

- weten dat ze gratis gebruik kunnen maken van deze ondersteuning;
- op de hoogte zijn van wie ze voor deze ondersteuning kunnen benaderen en
- wat ze van hen kunnen verwachten.

Op dit moment ligt er een gezamenlijk geformuleerde basis voor de cliëntondersteuning binnen het gemeentelijk proces. Deze basis geldt als leidraad voor de samenwerking tussen de beroepsmatige en niet beroepsmatige organisaties (Samen Onbeperkt, KBO, ervaringsdeskundigen GGZ, MEE,

Trajekt en het Steunpunt Mantelzorg Zuid) en zal op korte termijn door de organisaties worden bekrachtigd. Tevens worden ook afspraken gemaakt over de inrichting bijvoorbeeld ten aanzien van de bereikbaarheid, minimale gewenste aanwezige expertise. Ook zijn er afspraken gemaakt over:

- de samenwerking tussen de organisaties met betrekking tot de bereikbaarheid, tijdigheid en continuïteit, uitwisseling van expertise en het gezamenlijk volgen van scholing en/of intervisie.
- Het doorverwijzen en aannemen van cliënten (formeel-formeel, formeel-informeel en informeel-informeel) en afspraken over opschalen vanuit een vrijwilligersorganisatie van casuïstiek waarbij veiligheid en/of levensbelang van de cliënt of anderen in het geding.

De extra middelen vanuit het Rijk zullen onder andere voor de realisatie van deze afspraken worden ingezet. 2020 Wordt gebruikt als “praktijktoets” waarbij wordt gekeken aan welke eisen nog niet wordt voldaan en of er zich eventuele knelpunten voordoen. Vanaf september 2020 wordt deze praktijktoets geëvalueerd. Daar waar echt noodzakelijk worden de eisen aangepast. Vanaf 1 januari 2021 gaan de eisen gelden.

De extra middelen van het Rijk worden ook ingezet voor de verdere doorontwikkeling van de communicatie. In een eerder stadium is een communicatiestrategie opgezet. Deze strategie bestaat uit 4 pijlers te weten: algemene bekendheid over cliëntondersteuning (is inmiddels landelijk opgepakt), meer helderheid over het begrip cliëntondersteuning, bekendheid van het begrip bij professionals en bekendheid van het begrip cliëntondersteuning binnen het gemeentelijk proces. Voor wat betreft de laatste pijler is samen met de folders voor jeugd en wmo ook een folder voor onafhankelijke cliëntondersteuning ontwikkeld. De aangesloten organisaties in de samenwerking krijgen hierin een plek. In 2020 zal ook een verdieping plaatsvinden voor de pijler gericht op de professionals. Dit zal gezamenlijk verder worden vormgegeven. Ook daar zullen de extra middelen van het Rijk voor worden ingezet.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Onafhankelijke cliëntondersteuning kan een positief effect hebben op duurzaamheid en de gezondheid omdat het gericht is op het versterken van de zelfregie en de zelfredzaamheid van inwoners.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

In de meicirculaire gemeentefonds 2019 zijn extra middelen (€ 59.310,-) voor Maastricht als klopergemeente nog eenmaal ter beschikking gesteld. Deze middelen kunnen via de overloopreserve worden besteed in 2020.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Alle trajecten rondom de onafhankelijke cliëntondersteuning worden in samenwerking met vertegenwoordigers van verschillende partijen zoals MEE, Trajekt, Steunpunt Mantelzorg Zuid, Samen Onbeperkt, de KBO, ervaringsdeskundigen GGZ nader geconcretiseerd.

11. Voorstel

Het bestemmen van de extra middelen voor cliëntondersteuning (€ 59.310,- gemeente Maastricht) uit de decentralisatie-uitkering meicirculaire 2019 voor de uitvoering van de in gang gezette trajecten voor onafhankelijke cliëntondersteuning in 2020.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Zie gewenste situatie